

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 16.

Kontor: Nørregade 33, St.

14. November 1899.

Udgaar hver Tirsdag.

15. Aarg.

Mary Steen,

Kongel. Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Panoptikon, V, 1. Sal o. G.
København. Telefon 19017.

Værne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaende.
Udenbys Juleordre bedes indgivet inden
1ste December.

Tandlæge

Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl.
1—3, Nørregade 33, St., Dansk Kvindesam-
funds Kontor.

Annonceprisen er: Forsiden 20 Øre,
3die og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petitlinie.
— 10 % for mindst 3 Gange Indrykkelse.
Løbende Annoncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Kristendom og Socialisme.

Kristendommen siger: „Hvad der er mit, det er dit.“ Socialismen siger: „Hvad der er dit, det er mit.“ og for saa vidt synes der jo at herske den skønneste Enighed imellem dem. Den ene giver, hvad den anden tager, og det materielle Resultat er det samme, men dog er der saa vid en Forskel mellem disse to som mellem Himmel og Jord.

Man vil maaske indvende, at vi i denne Maade at fremstille Sagen paa er gaaede ud fra falske Forudsætninger; at Kristendommen ikke kræver og Socialismen ikke fordrer saa meget; thi i saa Fald var det kun i Fatighuset, man vilde kunne finde kristne, medens virkelige Socialister maatte søges i Tugthuset. I det virkelige Liv optræder derfor saa vel Socialismen som Kristendommen i en formildet Form; men begge har deres Sandhedsvidner, og det er dem, som de lever af.

Det nytter ikke, at nogle kristne vil sige, at Kærlighed til Næsten skal vise sig mest mod Troens egne, at det først og fremmest er disse, med

Det eneste ægte Middel som fjerner Fregner, gule Skjolder og Filipenser for bestandig kun i Julie Detlefsens Klinik for Elektriske Damp-Ansigtsbade Frederiksborggade 41. Telefon 1906. Træffes 10—4.

hvem man skal dele; de vil dog vist ikke nægte, at Ordet: „Hvad der er mit, det er dit.“ er ganske i Kristendommens Aand.

Fra Socialisternes Side vil det utvivlsomt og ikke uden en vis Berettigelse blive hævdet, at vi har forvansket deres Lære. Vi har imidlertid kun uddraget de naturlige Følger.

Socialismen hader Kapitalismen; dens Ideal er „Lighed“, og da den ikke kan opnaa, at alle har lige store Kræfter og lige stor Forstand, saa forbyder den de dygtige Arbejdere at arbejde med Liv og Lyst — thi man arbejder kun med Lyst, naar man lægger Kræfter i sit Arbejde; saa gaar Tiden rask fra Haanden, og det bliver Fyraften, før man ser sig om.

Vi er absolut Venner af en otte Timers Arbejdsdag, men fra et, Socialismen aldeles modsat, Synspunkt — vor Forudsætning er nemlig den, at der i Længden i otte Timer vil blive udrettet lige saa meget som i ti. Men naar der arbejdes med Liv og Lyst og uden kunstig Begrænsning af Udbyttet, saa vil det ikke kunne undgaas, at nogle af de dygtigste og nøjsomste Arbejdere efterhaanden faar noget til bedste; naar saa disse igen skænker deres Børn et sundt og kraftigt Legeme, en god Forstand og en lille Kapital til at begynde med, saa har vi allerede i disse Frøer til den saa forhadte Klasse „Storborgere“.

Skal nu dette forhindres, saa maa Arveretten afskaffes, og Følgen deraf vil uundgaelig blive den, at der bliver intet eller meget lidet at arve. Fader og Moder arbejder ikke mere med den Tanke for Øje at efterlade noget til de kære Børn; de vil enten arbejde mindre eller „omgaa“ Loven ved at laane — eller give — Børnene deres Spareskillinger. Men dette vil den socialistiske Stat ikke godt kunne finde sig i. Saa glider vi over i Kommunismen: det maa gøres umuligt at have saadan Kærlighed til sit Afkom. Ingen Mand eller Kvinde maa med Sikkerhed kunne sige: dette er mit Afkom. Børnene maa fra deres tidligste Aar opdrages i store Opfostringshuse under Tilsyn af kærlige og forstandige Kvinder. Ja — og saa gaar det som i Frøken Thygesens Hønseri, hvor den kunstige Udrugning maatte opgives, fordi Hønsene i den tiende Generation spiste Æggene og tabte „Fareklukket“. De mistede Evnen og Forstanden til at værgе de

unge. Man leger ikke saaledes med Livets dybeste Kræfter.

Selv om Kristendommen og Socialismen paa en Maade kan siges at have samme Maal her paa Jorden, et Maal, som bestandig vil give dem nok at gøre, fordi det aldrig fuldt ud vil kunne naas, saa er Vejene og de bærende Kræfter forskellige. At give af et godt Hjerte forøger Giverens Arbejdskraft og støtter Modtageren i hans Kamp; men at tage forringer begge Parter Liv og Interesse for selv at virke. Socialismen vil virke udefra indefter, Kristendommen indefra udefter; Socialismen ved ydre Tvang, Kristendommen ved Kærlighedens Trang.

Men naar vi saaledes har udpeget en Væsenforskel mellem de to Trosbekenndelser; saa kan vi med saa meget større Frejdighed indrømme, at Kristendommens og Socialismens Formaal i mange Maader falder snnmen, som naar de nu i Sommer bespiste de trængende; og med sand Glæde har vi set, at Præsterne i langt større Grad end hidtil har faaet Øjet op for, at de ikke blot har Pligter som Præster og som Familiefædre, men ogsaa som Borgere i et frit Land.

Det turde saaledes være muligt, at Socialismen som en Tugtemester og i mange Maader ogsaa ved Eks-emptet har virket frugtbargørende paa Kirken. Maatte nu blot Paavirkningen blive gensidig. V.

Loven af 1867

om

Lærerinders Ansættelse ved Folkeskolen.

I.

Vi har ment, at det kunde have Interesse at læse Hr. Skoledirektør Joakim Larsens Redegørelse og Udtalelser om Lærerindernes Skæbne i den offentlige Skole og citerer derfor efter hans Bog: „Bidrag til den danske Folkeskoles Historie 1818—98“ følgende:

„Af de Lærerinder, der havde bestaaet den i 1859 oprettede Eksamen, blev den første ansat ved Københavns offentlige Skolevæsen 1861. Foreløbig fungerede de kun ved de lavere Klasser, saa at Antallet 1870 ikke var større end 52. I Købstæderne gik det endnu langsommere med at an-

Tandlæge Fru Tofte-Siesbye, Amagertorv 31.

Prima hjemmelavet
KONFEKT.

Bestillinger modtages.
Telefon 17522.

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik 10—3.

56, 1., Nørre Farimagsgade.
Hellerup 157. Kl. 10—12.

Kunstige Tænder

indsættes smukkest og billigst med Garanti
Reparationer paa 2 Timer.

Julie Detlefsen,
Frederiksborggade 41. Telef. 1906.

Fransk.

Elever modtages. Begyndere saavel som Viderekomne.

Agnes Clausen.
Frederiksborggade 34, 2. Sal.

Christine Sæborg

Kjøbmagergade 16 II
Salon for Frisering, Hovedbade
og Haararbejde.
Telefon 19536.

vende eksaminerede Lærerinder. Kun en Sneg Stykker fik Ansættelse her til 1870. Men de nye Forhold, som herved opstod, kunde ikke ordnes uden ved Lov. Aarsagen til Ansættelsen af Lærerinder var ikke blot Ønsket om at drage Nytte af Kvindens særlige Anlæg for Opdragelse, men ogsaa Hensynet til den billige Arbejdskraft. Da Kvindens Arbejde nu engang lønnes ringere end Mandens, fordi hun ordentligvis ikke er Familieforsørger, satte man i alle Kommuner Lærerindernes Løn til et lavere Beløb end Lærernes, og paa sine Steder opgav man at faa ansat en Lærerinde, naar Ministeriet ikke vilde gaa ind paa en saa betydelig Lønningsnedsættelse, som man foreslog. Det viste sig herved nødvendigt at faa faste Regler for Lærerindernes Ansættelse og Lønning, da Lovgivningen intet indeholdt derom. I Hovedstaden, hvor Lærarlønnen ikke er fastsat ved Lov, kunde Sagen ordnes af de kommunale Autoriteter; paa Landet kunde man sætte Lærerindernes Løn som Andenlærernes, men i Købstæderne var man bunden ved Bestemmelserne i Lov af 8. Marts 1856 § 13. Ministeriet fremlagde derfor i Efteraaret 1866 et Lov.